

รายงานสรุปเนื้อหาและการนำไปใช้ประโยชน์จากการเข้าอบรม สัมมนา หรือประชุมวิชาการ

ข้าพเจ้า นางสาวลัดดา วัฒนะชีวะกุล ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ สังกัดหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาสถิติ ได้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ “Active Learning Workshop” ซึ่งจัดโดย สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในวันที่ 5-6 พฤศจิกายน 2562 ณ ห้องข้าวหอมมะลิ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยรองศาสตราจารย์ ดร.ณฐา คุปต์ชัยเสรี ทำหน้าที่วิทยากรหลักในการฝึกอบรม

ตามหนังสือขออนุญาตให้บุคลากรเข้าร่วมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเลขที่ อว 69.5.7/125 ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2562 ซึ่งการเข้าร่วมดังกล่าวไม่ได้ใช้งบประมาณการพัฒนาบุคลากรของคณะ ข้าพเจ้าขอแนะนำเสนอสรุปเนื้อหาและการนำไปใช้ประโยชน์ของการเข้าร่วมประชุมวิชาการ ดังต่อไปนี้

รองศาสตราจารย์ ดร.ณฐา คุปต์ชัยเสรี กล่าวแนะนำหลักสูตรการอบรมรวมเชิงปฏิบัติการ Active Learning ว่าเป็นหลักสูตรที่สนับสนุนให้คณาจารย์เปลี่ยนแปลงรูปแบบวิธีจัดการเรียนการสอนจากการสอนหน้าชั้นเรียนที่มีลักษณะเน้นการบรรยาย (Lecture) เป็นการเรียนการสอนเชิงรุก เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนที่ในปัจจุบัน เรียกว่า Active Learning ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนในชั้นเรียนเท่านั้น แต่ยังช่วย สร้างบทสนทนาระหว่างกันและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้นั้นเป็นการเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning) เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ต่อเนื่องและยาวนาน ส่งเสริมการ พัฒนาศักยภาพผู้สอนให้ตอบสนองกับโลกยุคใหม่และผู้เรียน Generation ใหม่ได้เป็นอย่างดี เมื่อจบหลักสูตรผู้อบรมสามารถ 1. กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนยุคใหม่ ซึ่งในปัจจุบันเน้นให้คณาจารย์กำหนดวัตถุประสงค์ของรายวิชาที่มีผลลัพธ์การเรียนรู้ขั้นที่สูงขึ้น เช่น การสร้างสรรค์การออกแบบ การวิเคราะห์ประเมินผล มากกว่าการจำหรือเข้าใจ 2. ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ด้วย Active Learning Techniques ให้ ความสำคัญกับกิจกรรมทั้งก่อนเข้าชั้นเรียนในชั้นเรียน และหลังจบชั้นเรียนไปแล้ว มีการแนะนำเทคนิคการสอนแบบ Active Learning แบบต่าง ๆ 3. ออกแบบการวัดและประเมินผลว่าผู้เรียนสามารถแสดงให้เห็นว่าบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังไว้หรือไม่ โดย มุ่งเน้นการใช้ Formative Assessment เช่น การเขียนสะท้อนกลับการเรียนรู้ (Reflection Journal) การสัมภาษณ์ และนำเสนอปากเปล่า (Interview and Presentation) เพื่อนประเมินเพื่อน (Peer Assessment) การติดตามเพื่อพัฒนาผู้เรียนตลอดทั้งภาคการศึกษามากกว่าการสอบกลางภาคและการสอบปลายภาคเท่านั้น

สำหรับเทคนิคการเรียนการสอนที่วิทยากรแนะนำมีหลายรูปแบบ ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างบางรูปแบบที่ข้าพเจ้าสนใจ ดังนี้

1. Collaborative team learning ใช้ในกรณีการทำงานนอกห้องเรียน หรือที่ไหนก็ได้ ที่พื้นสายตาผู้สอน หมายถึงผู้สอนไม่ต้องมานั่งสอนการทำงานกลุ่มให้กับผู้เรียน ดังนั้น การสอนทำงานกลุ่ม ที่จะเรียกว่า collaborative learning จึงใช้กรณีที่ผู้เรียนทำงานกลุ่มกันเป็นแล้ว
2. Cooperative learning เป็นเทคนิค ที่มุ่งเน้นสอนการทำงานกลุ่มโดยตรง จึงใช้กรณีที่ผู้เรียนทำงานกันในห้อง ที่ครูมีโอกาสที่จะจัดการ สอน แนะนำ การทำงานกลุ่มได้ จะเห็นได้ว่า เทคนิคของ coop learning ล้วนเป็นเทคนิคที่มองเห็นขั้นตอนการสอน ในทุกเทคนิคเลย ในขณะที่ collaborative learning จะไม่มี
3. Debate การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นพุดจาซักถามปัญหา หรือช่วยกันแก้ปัญหาให้ผู้อื่นฟัง การเรียนการสอนในปัจจุบันได้นำเอาวิธีการสอนแบบอภิปรายมาใช้สอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักแก้ปัญหาและรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน การใช้วิธีการสอนแบบอภิปรายเป็นการฝึกอบรมผู้เรียน ฉะนั้นควรจะต้องตระหนักถึงกระบวนการทั้งหมดของกาอภิปราย การเป็นผู้พูดที่ดี ผู้ฟังที่ดี และบทบาทที่แสดงต่อกันเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะต้องให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามที่สังคมยอมรับ
4. Flipped classroom เป็นการจัดการเรียนการสอนที่สวนทางกับสิ่งที่เบ้นอยู่ปัจจุบัน โดยให้นักเรียนศึกษาความรู้ผ่านอินเทอร์เน็ตนอกห้องเรียน นอกเวลาเรียน ส่วนในห้องเรียนจะเป็นการจัดกิจกรรม นำการบ้านมาทำในห้องเรียนแทน
5. Fishbowl discussion การจัดกลุ่มอภิปรายแบบกลุ่มซ้อน กลุ่มแบบนี้มีลักษณะเป็นกลุ่มซ้อนกันเป็น 2 วง กลุ่มวงในและกลุ่มวงนอก มีสมาชิกจำนวนเท่า ๆ กัน ประมาณ 4 – 8 คน ในขณะที่ สมาชิกกลุ่มวงในประชุมอภิปรายกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สมาชิกกลุ่มวงนอกจะทำหน้าที่สังเกตการณ์ จุดประสงค์เพื่อให้ผู้สังเกตการณ์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องที่อภิปราย แต่ไม่มีความจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการ อภิปราย ได้เรียนรู้ความคิดเห็นของผู้อภิปรายวงในอย่างใกล้ชิด ในบางกรณีอาจมีการสลับเปลี่ยนบทบาทให้ผู้ที่อยู่วงนอกเป็นผู้สังเกตการณ์สลับเปลี่ยนกัน
6. Jigsaw classroom เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนที่ช่วยผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จไปพร้อม ๆ กัน การเรียนการสอนตามเทคนิคนี้จะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม และให้นักเรียนแต่ละคนของกลุ่มศึกษาเนื้อหาสาระของแต่ละส่วน เพื่อให้นำเนื้อหาสาระที่ศึกษามาประกอบกันเป็นความรู้เรื่องหนึ่ง ๆ ได้ ซึ่งเปรียบเสมือนการต่อจิ๊กซอว์
7. Problem-based learning การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยปัญหานั้นเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวและเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับผู้เรียน อาจเป็นเรื่องที่ผู้เรียนสนใจหรือ มีความหมายกับผู้เรียนที่สามารถนำมาสร้างกระบวนการเรียนรู้ได้โดยปัญหา
8. Concept question คำถามเชิงสังกัป มีประโยชน์ในการช่วยให้เราตระหนักรู้ในการรวมกัน (association) และการมีความหมายโดยนัย (connotation) และยังช่วยให้เรารู้ถึงคำปรากฏ

ร่วมกัน (collocation) และสำนวนที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง (fixed expression) คำถามเชิงสังกัปนั้นยังเป็นการฝึกการฟังที่ดีสำหรับผู้เรียน และยังสามารถนำไปสู่กิจกรรมในห้องเรียน

9. Demonstrate วิธีสอนที่ครูมีหน้าที่ในการวางแผนการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่ โดยมีการแสดงหรือการกระทำให้ดูเป็นตัวอย่าง นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้จากการสังเกต การฟัง การกระทำหรือการแสดง
10. Laboratory วิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือการทดลอง เป็นวิธีสอนที่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนลงมือปฏิบัติหรือทำการทดลองค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดประสบการณ์ตรง วิธีสอนแบบปฏิบัติหรือการทดลองแตกต่างจากวิธีสอนแบบสาธิต คือ วิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือการทดลองผู้เรียนเป็นผู้กระทำเพื่อพิสูจน์หรือค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ส่วนวิธีสอนแบบสาธิตนั้นครูหรือนักเรียนเป็นผู้สาธิตกระบวนการและผลที่ได้รับจากการสาธิต เมื่อจบการสาธิตแล้วผู้เรียนต้องทำตามกระบวนการและวิธีการสาธิตนั้น
11. Online, mobile, blended learning เป็นนวัตกรรมการศึกษาที่ผสมผสานโมดูล (Module) การเรียนการสอนหลายรูปแบบเข้าด้วยกัน เป็นลักษณะของการผสมผสานการเรียนทางไกล (Distance Learning) ผ่านระบบเครือข่าย Online ร่วมกับการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face to Face) ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากกว่าการนั่งฟังการบรรยายในชั้นเรียนปกติ
12. Think-pair-share เป็นวิธีการอภิปรายร่วมกันของผู้เรียน วิธีแบ่งปันความคิดเป็นการทำกิจกรรม 3 ขั้นตอน คือ คิด จับคู่ และแบ่งปัน ขั้นตอนแต่ละขั้นของวิธี แบ่งปันความคิดเห็น ย้ำให้ผู้เรียนรับรู้ในแต่ละขั้นตอนกำลังทำอะไรอยู่

สำหรับเทคนิคการประเมินผลที่วิทยากรแนะนำมีหลายรูปแบบ ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างบางรูปแบบที่ข้าพเจ้าสนใจ ดังนี้

1. Portfolio เป็นการประเมินจากหลักฐานการปฏิบัติงานของผู้เรียนที่เกิดจากการประเมินสภาพจริง โดยครูและผู้เรียนร่วมกันวางแผนจัดเก็บอย่างเป็นระบบเพื่อแสดงให้เห็นพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน
2. Practical exercises เป็นการประเมินประเมินโดยใช้แบบฝึกปฏิบัติ
3. Logbook/Journal เป็นการประเมินประเมินโดยใช้คู่มือบันทึกประวัติการปฏิบัติงาน
4. Assignments เป็นการประเมินประเมินโดยใช้การมอบหมายงานให้ทำ
5. Dissertations เป็นการประเมินประเมินโดยใช้การทำวิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์
6. Extended response questions เป็นการประเมินโดยใช้แบบทดสอบที่ผู้ตอบมีสิทธิในการตอบอย่างเสรี
7. Oral Presentation เป็นการประเมินโดยการนำเสนอปากเปล่า

ความคิดเห็นของคณบดีคณะวิทยาศาสตร์หรือผู้แทน

.....

.....

.....

.....

(.....)

วันที่.....เดือน พ.ศ. 2562

K! Kahoot! x K! Kahoot! x Firewall Authentication Keepalive x

← → ↻ play.kahoot.it/v2/gameover?quizId=d817e7d4-4ae1-4a17-9123-6e8485e24eed

Data

6109102334

6004109303	6109102334	6109102316
		
5166 6 out of 10	5937 6 out of 10	4572 6 out of 10

[Get feedback](#)

14:23 22/11/2562

K! Kahoot! x K! Kahoot! x Firewall Authentication Keepalive x

play.kahoot.it/v2/feedback?quizId=d817e7d4-4ae1-4a17-9123-6e8485e24eed

Game over

Show feedback

6109102334	5937
6004109303	5166
6109102316	4572
6109102319	4566
6109102323	4511

What would you like to do next?

Save Results

Play Again

New Game

i Waiting for players... x

Start

EN 14:24 22/11/2062

Final Scores

Data				
Final Scores				
Rank	Players	Total Score (points)	Correct Answers	
1	6109102334	5937		6
2	6004109303	5166		6
3	6109102316	4572		6
4	6109102319	4566		5
5	6109102323	4511		5
6	6109102317	4367		5
7	6109102340	4302		5
8	6109102326	3880		5
9	6109102306	3765		4
10	6109102342	3674		4
11	6109102329	3608		4
12	6109102312	3502		4
13	6109102305	3482		4

Final Scores

14	6109102348		3479	4
15	6109102331		3462	4
16	6109102337		3382	4
17	6109102302		3312	4
18	6109102341		3148	4
19	6109102314		3137	4
20	6109102345		2979	4
21	6109102301		2812	3
22	6109102321		2758	3
23	6109102324		2754	3
24	6109102347		2709	3
25	6109102311		2588	3
26	6109102308		2552	3
27	6109102330		2524	3
28	6209102328 ??		2503	3
29	6109102327		1888	2

Final Scores

30	5709101379		1864	3
31	6109102303		1723	2
32	6109102322		1715	2
33	6109102320		1660	2
34	6109102333		1507	2
35	6109102307		1372	2
36	6109102328		922	1
37	5806105010		922	1
38	6109102339		830	1